8e JAARGe. № 92.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℘ jaar ƒ 24.- ℘ halfjr. ƒ 12.- ℘ maand ƒ 2.-
" Java. " do. " 30.- " do. " 15.-
" Buitenbezn. " do. " 36.- " do. " 18.-
" Europa " do. " 50.-

De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 17 APRIL 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

VERTREK DER LANDMAIL

GEDURENDE 1860.

in de maand	April	op den	18.
" " "	Mei	" "	3 en 19.
" " "	Junij	" "	2 " 18.
" " "	Julij	" "	4 " 19.
" " "	August.	" "	2 " 18.
" " "	Sept.	" "	2 " 19.
" " "	October	" "	3 " 19.
" " "	November	" "	2 " 18.
" " "	December	" "	3 " 19.

BEKENDMAKING.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het plaatsen van draagstoelen en verwisseling rijtuigen bij het overstroomde gedeelte van den grooten postweg te *Porrong*, de passage voor reizigers met de diligence-onderneming van den heer MONTOFT, te rekenen van af Woensdag den 18den dezer, wederom geopend zal zijn en dat particulieren, paarden hurende van genoemden ondernemer, over de verwisseling van rijtuigen met hem kunnen onderhandelen.

SOERABAYA, *De Resident,*
den 16 *April* 1860. *bij verhindering.*
De Inspecteur belast met het dagelijksch beheer van zaken.
(553) KINDER DE CAMARECQ.

Door de policie is in de groote rivier nabij de dessa Karang Pilang (Goenoongkending) opgevischt een **djatti-houten** balk, lang 18 voet, gemerkt No. 5 en 1281, welke door belanghebbende kan worden terug erlangd, tegen voldoening der gemaakte kosten.

De Assistent-Resident voor de policie,
(549) **E. DIBBETS.**

POST-KANTOOR.

Op den 18den dezes, des namiddags ten twee ure, zullen voor **MACASSER** en de **MOLLUKKEN** brieven pakketten worden gesloten.

SOERABAYA, *De Post-kommies,*
17 *April* 1860. **C. WELTER.**
(555)

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Woensdag den 18den April 1860.
Bij de heeren *Anemaet & Co.* in de chins. kamp van een huis en erf.

Op Donderdag den 19den April 1860.
Bij den pachter der pandjeshuizen *I Gioktjoan*, in de Maleische kamp van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 20sten April 1860.
Bij den heer *D. M. Martens*, in de stad van diverse toko goederen. (522)

De geannonceerde

VENDUTIE

van het **HUIS** en **ERF** gelegen te *Oendaän* naast de fabriek van den heer BAIJER, en in eigendom toebehoorende aan Mevrouw de wed. LOISEL zal plaats hebben,

op Woensdag den 18den April 1860,
ten kantore van
(523) **ANEMAET & CO.**

VENDUTIE

Op Vrijdag 20sten April 1860.
voor de toko
VAN
D. MAURITZ MARTENS,

van GERUIT, GESTREEPT, GEBLOEMD, GEDAMASSEERD en EFFEN GORDIJNGOED, GROEN en WIT VOERINGGAAS, GEKLEEDE en HARD SCHREEUWENDE POPPEN, KINDERSPEELGOED, KRAMERIJEN, NACHTLIGHTEN, HOROLOGESLEUTELS, HOEDEN en PETTEN, FRANJES, BOORDEN, HANDSCHOENEN, LAMPENKOUSEN, BRODERIËN, TAFELMESEN, ACCORDEONS, FLANEL, KELDERS TAFELZUUR, VALKERBIER, WASKAARSEN, goede blikken MEEL en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (551)

Op de VENDUTIE van 20 April,

zal nog worden verkocht.

Een partij RIJTUIGLAKEN in diverse *couleuren.*
Eene groote partij EUROPEESCH TOUWWERK in diverse dimensien.
63 vaten ad 200 ℔ SPIJKERS in diverse grootten.
(552) **D. MAURTIZ MARTENS.**

Op de VENDUTIE van 20 April,

zullen nog worden verkocht:

76 SCHILDERIJEN met **VERGULDE LIJSTEN.**
100 blik DEVENTER KOEK.
(554) D. MAURITZ MARTENS.

EXECUTORIALE VERKOOP.

Op Maandag den 23sten April 1860.

Zal te Modjokerto, door den ondergeteekende, Buitengewoon deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaija, wonende te Modjokerto, door tusschenkomst van het vendukantoor aldaar worden verkocht.

Een ERF met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, en bijgebouwen gelegen in de kampoong *Galoean*, bij de verponding geregisteerd onder no. 1477 toebehoorende aan den Javaan PAK SALEH.

MODJOKERTO, *De Buitengewoon*
den 22sten Maart 1860. *deurwaarder voornoemd.*
(483) **W. VIJSMA.**

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag,
in het laatst dezer maand,
zal op publieke VENDUTIE
DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

VERKOCHT WORDEN:

het kopervaste Nederlandsche schip

STAD SCHIEDAM,
kapitein T. A. WULP.

Groot **411** gemeten lasten, met deszelfs **Inventaris,** zoo als hetzelve alhier ter reede is liggende.

Nadere informatien te bekomen bij den kapitein in het *Marine Hotel* dan wel bij

Soerabaya, (539) *De Agenten,*
12 *April* 1860. **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

VERTREKDAGEN van het stoomschip OENARANG,

Van **Batavia 15** en **29** *April.*
19 " **27** *Mei.*
" **Samarang** naar **Soerabaya 18** *April.*
2, 16 en **30** *Mei.*
" **Soerabaya 22** *April.*
6 en **20** *Mei.*
" **Samarang** naar **Batavia 24** *April.*
8 en **22** *Mei.*

Nadere informatien bij
(527) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP PADANG,

KAPITEIN GUIJOT.

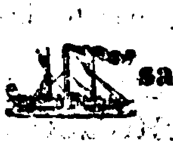

Vertrekt naar de **Moluccos** via **Macassar, Timor Koepang, Delhi.**
Op Donderdag den 19den April.
Adres bij
(550) W. CORES DE VRIES.

DE ABT BERTHELOT.

(*Vervolg.*)

Mejufvrouw de Lauraguais had met smart gehoorzaamd aan eenen wil sterker dan den haren, door met den Markies in het huwelijk te treden; langzamerhand begon zij echter zijne verdiensten te leeren kennen, met de dankerkentenis kwam ook de genegenheid en toen zij hem verloor merkte zij pas voor het eerst door de smartelijke herinnering aan hem, dat zij haren echtgenoot werkelijk had bemind. Nog op jeugdigen leeftijd — de markiezin telde toen slechts vier en twintig jaar — gaf zij zich geheel over aan die liefde voor den afgestorvene, met de hartstogt van eene ziel welke haren waren weg heeft meenen te ontdekken. De herinnering aan den Markies de Taxis ontdeed zich van zijn stoffelijk omhulsel; het weinig aantrekkelijke wat gedurende zijn leven zijne innerlijke waarde als met een masker had bedekt, verdween, en zijne vrouw zag hem in hare verbeelding niet anders meer dan als die geesten van welke Swedenborg zegt: *„in den schijn van kunne werkelijkheid."* De markiezin behield steeds den rouw over haren echtgenoot en weidde zich geheel toe aan de opvoeding harer dochter. Vernielende processen, haar aangedaan door de familie van haren echtgenoot, verslonden drie vierde gedeelten van hare fortuin; zij was er bedroefd noch toornig over, de altijd geopende beurs voor de armen werd daardoor niet minder mild. Dikwijls besteedde zij veel geld voor werken van algemeen nut, waarbij de gemeenteraad der landstreek waar zij woonde haar niet spaarde. Toen hare dochter den ouderdom van negentien jaren had bereikt, huwde zij haar uit aan den Graaf de la Chesnaije, wiens fortuin middelmatig was, doch die door het jonge meisje werd bemind en in welke verbindtenis de Markiezin bovendien het geld dacht terugtevinden van den overledenen Markies, uitgenomen nog de opmerkelijke persoonlijke uitstekendheden welke zij in hem meende te ontdekken. Een jaar later, eenige maanden na de geboorte van het eerste kind van Mevrouw de la Chesnaije, overleed de Markiezin de Villaret Taxis aan de gevolgen van eene slagaderbreuk waarmede zij sedert het verlies van haren echtgenoot was bedreigd en ter genezing waarvan zij nimmer iets had willen doen. De jonge Gravin was zoo zeer ter neder geslagen door dit verlies, dat zij de plaats moest verlaten waar zij hare jeugd had gesleten, en de Graaf met haar het kasteel de la Chesnaije ging betrekken.

De abt Berthelot was sedert tien jaren pastoor in de gemeente toen de Graaf en de Gravin er hunne intrede deden. De Graaf, die hem kende, alhoewel hij tot nu toe zelden in die landstreek was geweest, bragt hem eene visite en noodigde hem uit om zoo dikwijls mogelijk de Gravin te komen bezoeken, daar deze door hare moeder in gevoelens van vroomheid was opgevoed waarin hij van harte met haar overeenstemde.

— Dit beduidt,— zeide de abt lagchende,— dat mijnheer de Graaf ongetwijfeld niet zeer geregeld de mis zal hooren.

— Ik ben dikwijls verpligt om op reis te gaan voor mijne zaken,— antwoordde mijnheer de la Chesnaije;— ik belast mij met het tijdelijke, wat het geestelijke aangaat dit betreft de Gravin; ik hoop echter hier als lid der gemeente te worden beschouwd.— A propos,— vervolgde de Graaf met eenen droevigen ernst, — wij naderen een datum welke zoowel voor mij als voor mijne vrouw zeer smartelijke herinneringen medebrengt, namelijk de jaardag van het overlijden mijner schoonmoeder. Over drie dagen zal het een jaar geleden zijn dat deze edele en vrome vrouw ons verliet.

— Was zij reeds bejaard? — vroeg de abt op eenen medelijdenden toon in welke niettemin de natuurlijke onverschilligheid doorstraalde van eenen man die zich aan dergelijke zaken weinig laat gelegen liggen.

— Neen, mijnheer de pastoor; de Markiezin was twee en veertig jaren oud,

— Haar naam, bid ik u? — zeide de abt, een klein register nemende en toebereidselen makende om te schrijven.

— Markiezin de Villaret-Taxis, geboren Valentine Henriette de Lauraguais.... Maar, mijn God! wat scheelt er aan mijnheer de pastoor?

De abt Berthelot had op het hooren van dezen naam gesidderd; eene doodelijke bleekheid overtoog zijn aangezigt; met bevende vingers hield hij de pen vast; door eene zigtbare nieuwsgierigheid gefolterd hield hij tegen zich zelven eenen strijd uit in welke zijn wil de overwinning behaalde; onbewegelijk, met open mond was

VERTRER VAN SCHEPEN.

Tegen aannemelijke voorwaarden bestaat er voor eenen

DOCTOR

gelegenheid om naar Nederland passage te bekomen aan boord van een Nederlandsch koopvaardijschip.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten,

(495) **B. KOPERSMIT & CO.**

VRACHT EN PASSAGE

NAAR SAMARANG, BATAVIA EN PADANG,

wordt aangeboden met het Ned. Ind. schip

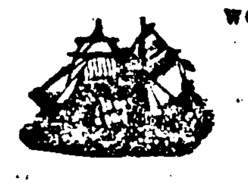

SOETAN ISKANDER,

kapitein **KLOPPENBURG.**

Informatien bij de agenten.

(544) **ADAM & CO.**

De ondergeteekende vertrekt voor een korten tijd naar **Batavia.**

(542) **J. COHEN.**

SOCIETEIT CONCORDIA.

ALGEMEENE

VERGADERING

Op Dingsdag den 17den April tot het kiezen van een president.

De Secretaris,

(548) **STOELMAN.**

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

MACHINERIE.

, Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.

Vier **STOOM SUIKERMOLENS** met Stoomtoestellen-, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

Acht **CYLINDERS** van 48 × 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid **SUIKERPANNEN.**

Alle bovengenoemde machineriën zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikerfabrieken benoodigd zijn.

De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.

Mc MILLAN MARTEN & CO.

(407) *Agenten voor den Heer* **R. W. THOMSON.**

WOODBURRIJ & PAGE.

Zullen onmiddelijk na den twintigsten deze plaats verlaten, en kunnen alzoo den tijd tot het nemen der portreten of gezigten slechts openstellen tot den 20 *aanstaande* aangezien zij na hunne reize in de Molukkos te Soerabaya niet meer zullen verblijven. (512)

TE KOOP

à CONTANT

BIJ

OEI MOELIEM.

OSSEN SCHIJF	*f*	5.—
Id. GEHAKT	„	5.—
KALFSSCHIJF	„	5.—
ID. GEHAKT	„	5.—
ID. CARBONADE	„	5.—
GEROOKTE ZALM	„	7.—
VERSCHE ID.	„	5.—
GEBRADEN EENDVOGEL	„	6.—
ASPERGES	„	3.—
DOPERWTJES	„	2.—
WORTELTJES	„	1.50
BLOEMKOOL	„	1.50
SCHORSENEREN	„	1.50
SNIJBOONTJES	„	1.50
ANDIJVIE	„	1.50
APPELPENT	„	2.—
PEULTJES	„	1.50
AUGURKJES *in stopflesch*	„	2.—
CHALOTTEN id.	„	2.50
ST. JANS UIJTJES id.	„	2.75
GEMENGD ZUUR id.	„	2.—
KOMKOMMERS id.	„	2.—
SPAANSCHE OLIJVEN *stopflesch*	„	2.50
FRAMBOZEN AZIJN per ½ fl.	„	1.50
PATÉ DE FOIE GRAS per blik	„	8.—
ID. ID. „ ½ blik	„	4.—
CÉLERI AU JUS	„	3.50

(545)

PER MAIL ONTVANGEN.

De eerste aflevering van de GEHEIME GEDENKSCHRIFTEN van LOUIS NAPOLEON BONAPARTE naar het hoogduitsch.

BENEVENS

nog eenige exemplaren van

NAPOLEON III en DE GEESTELIJKHEID *door Hippolijte Castille.*

FRANKRIJK, het KEIZERRIJK en HET PAUSDOM, uit een volkenregtelijk oogpunt beschouwd *door den heer Villemain.*

ANTWOORD op de brochure van Laguerroniere DE PAUS en HET CONGRES *door Coloman Graaf Mailath te* WEENEN.

(531) **LE ROY & CO.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN

BIJ

DE STURLER & FAGNOTTI.

PROPATRIA PAPIER, PERRIJ STALEN PENNEN en POTLODEN, PENNENHOUDERS, ENVELOPPES, ALIZARIN INKT, HAVANA SIGAREN, in kistjes van 100 en 125 stuks.

alles *à contant* tegen billijke prijzen. (547)

GEZOUTEN VLEESCH 25 cts. per pond.

BESSENSAP.

(537) **GUSTAV BEHREND.**

Krambangan.

WISSELS OP NEDERLAND.

(525) **B. J. VAN ECK & CO.**

WISSELS op NEDERLAND

bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

GROEN EN BRUIN

VERLAKT LINNEN

OF

IMITATIE LEDER

bijzonder doelmatig voor het bekleeden van rijtuigen, ameublementen enz. enz.

(451) **LE ROY & CO.**

PAS ONTVANGEN.

Venterglas per kist	*f*	**14.—**
Engelsche lampenbollen per stuk.	„	**3 50**
Bierglazen per dozijn	„	**6.—**
Wijnglazen „ „	„	**4.—**
Bitterglaasjes per dozijn	„	**4.—**
Manilla sigaren no. 2 per 1000	„	**42.—**
Puik Amerikaansch meel per ℔ *f* —. 35 per vat 200 ℔	„	**45.—**
Puike boter per ℔ *f* 2.— per vaatje.	„	**16.—**
Alter portwijn 24/2 flesschen	„	**32.—**
Cherry cordial 24/2 „	„	**22.—**
Champagne, (JOSEPH PERRIER FILS & Co,) 24/2 flesschen	„	**32.—**
Cognac, JOHN ALBERTIJ per dozijn	„	**24.—**
Superior old brandy, (HENRIJ HERNOZANT) per dozijn	„	**20.—**
Cognac fine champagne, (EVARISTE DUPONT & Co,) per dozijn,	„	**20.—**
BORDEAUX WIJNEN.		
Cos D'estournel 1848 per dozijn	„	**16.—**
Portwijn (GRAHAM & Co.) 24/2 fl.	„	**32.—**
St. Julien medoc (FINKE & Co.) per dozijn	„	**12.—**
Haantjes bier (P. en S. RENDORP) per dozijn	„	**9.—**
India pale ale (A. ARROL.)	„	**9.—**
Japansche Zoya per dozijn	„	**10.—**
Genever uit de STOKERIJ DE OOIJENVAAR van J. H. JEUKEL te *Delfshaven* bij Schiedam per kelder	„	**13.—**
Bitter per kist van 100 fl.	„	**25.—**
Castor-olie per flesch	„	**2.—**
Thee (BOEN POW) per pak van ½ kattie	„	**1.25**
„ (HONG BIE) „ „ „ ¼ „	„	**—.40**

Alles à contant.

Bij

OEI MOELIEM.

(546) *Kampong Kembang Djepoon.*

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Ad. *f* **1,**— *f* **3,**— en *f* **5,**— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(526) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 16den April 1860.

Per het Ned. Ind. schip *Kaliemanten*, gezagvoerder Lie oen Tat, zijn gisteren van Banjermassing alhier aangekomen 124 inlanders:

Deze personen werden vroeger door wijlen den heer Wijnmalen alhier aangeworven, voor de steenkolen mijnen te Pangaron, en zijn nu wegens de staking der mijn-ontginning door het bestuur van Banjermassing terug gezonden.

Particuliere berigten deelen ons mede dat eene spoedige demping der onlusten in de Zuid en Ooster afdeeling van Borneo te verwachten is.—

— Wij hebben vroeger in dit blad melding gemaakt van het lofwaardig besluit van het bestuur om de kampong Bandaran meer oostwaarts te doen verplaatsen, en van een pagger

---

zijn blik op mijnheer de la Chesnaije gerigt, alsof hij een geheim uit diens oogen wilde rukken.

— Maar die heb ik gekend, mijnheer, ik heb haar gekend! — riep de abt Berthelot uit, nadat hij zijne ontroering was te boven gekomen, welke korter had geduurd dan de tijd vereischt om het te vertellen.

— Eene brave vrouw, — zeide de Graaf.

— O! en zeer schoon! — zeide de abt.

Deze niet zeer orthodoxe uitroep deed zijn geweten ontwaken en zijn ijzeren wil behaalde den boventoon. De arme pastoor boog het hoofd, kruiste zich en sloot de oogen; toen hij die weder opende was zijn gelaat opgehelderd.

— Er zal alles gedaan worden, mijnheer de Graaf, — hernam hij met kalmte, — wat men in eene dorpskerk kan verwachten; God zal met ons zijn....

— En ook met uwen geest, mijnheer de pastoor, — voegde de la Chesmaije er bij; — daar gij de Markiezin hebt gekend zult gij mij te meer genoegen doen met mijne vrouw zoo dikwijls mogelijk te bezoeken.

— „*Laat de dooden rusten,*" was het woord van Christus. Mijnheer de Graaf, men mag eene smart niet zoo lang voedsel geven dat daardoor de zielskracht wordt verminderd, de dagelijksche pligten worden verzaakt of ten minste niet dan met ontmoediging en tegenzin volbragt worden. De vrome herinnering welke mevrouw de Gravin van hare moeder heeft behouden is natuurlijk en prijzenswaardig; men mag dit echter niet overdrijven en de vrouwen hellen meestal daartoe over. Ik heb daaromtrent een voorbeeld voor oogen van mijne eigene moeder; teedere gestellen vinden een genot in de smart; dit verschrikkelijke genot, zoo tegenstrijdig met de pligten welke de mensch jegens zich zelven heeft te vervullen, moet men met kracht vlieden. Hoe minder wij over het droevige onderwerp spreken, aan hetwelk wij over drie dagen onzen pligt moeten volbrengen, des te beter; geloof mijne ondervinding, mijnheer de Graaf. Ik zal Mevrouw de Gravin dikwijls en met genoegen bezoeken; maar voor haar zal ik mij een wereldling maken; men moet niet meer pastoor zijn dan dit te pas komt, in het belang der zaak zelve, en om den wil van God: wanneer men slechts zijn priesterlijken stand in het oog houdt dan is men niet gehouden om altijd in een priesterkleed te verschijnen.

De abt Berthelot hield woord en werd weldra een huisvriend op het kasteel; hij behaagde zeer aan de Gravin en omgekeerd hechtte hij zich aan haar.

De la Chesnaije, begaafd met eene werkzaamheid en steeds eene ongeloofelijke behoefte aan beweging hebbende, had zich in een tal van industriële ondernemingen gewikkeld welker zorg hem geheel bezig hield.

Hoezeer hij ook zijne vrouw beminde bragt hij zelden meer dan eene maand aanhoudend op het kasteel door, hetwelk de Gravin het geheele jaar door bewoonde en alwaar Mevrouw de Mornais, de tante van moederszijde van den Graaf, haar gewoonlijk gezelschap hield. Mevrouw de Mornais was eene zware vrouw met korte armen, uitsluitend in de wereld gekomen om te borduren en kaart te spelen; onbekwaam voor elke redenering en onverschillig voor al hetgeen wat niet met hare bekrompen ideés strookte, was zij voor eene jonge vrouw zeker eene niet zeer aangename gezellin. Mevrouw de Mornais zag in den abt Berthelot niets anders dan een gewoon geestelijke en behandelde hem dan ook met niet veel meer onderscheiding als de adellijke heeren hunne kapellaans deden. Haar gewone cavalier, die haar met geduld aanhoorde, was een zeker heer du Vortal een man van vijf en vijftig jaren die in 1830 beproefd had om zich te doen gelden als een aanhanger van de koningsgezinde partij, die dacht een Bretagner te zijn niettegenstaande hij in Picardie was geboren, en zich in ernst verbeeldde de collega te zijn van Charrette en Lescure. Gewezen garde bij de lijfwacht van Karel X. had hij met dezen eene buitengewone gelijkenis, welke nog vermeerderd werd doordien hij zijn haar opstreek zooals dat de koning deed, en zooals ook nog op de oude vijffrankstukken te zien is.

In het bezit van een aanmerkelijk fortuin was hij ongehuwd gebleven uit genegenheid voor zijnen eenigen neef, de jonge mijnheer du Plessis, die zijnen oom dan ook jaarlijks een aardig sommetje kostte.

(*Wordt vervolgd.*)

of ringmuur te voorzien, ten einde het aanstotelijke der daar soms plaats hebbende tooneelen te doen ophouden.

Na den laatsten brand, is het verboden geworden om de afgebrande huizen weder te doen opbouwen.

Met kracht is daarop gewerkt aan de ophooging van het moerassig terrein, waar de kampong zal verplaatst worden; zoodat binnen weinige dagen het werk zal voltooid zijn.

Bij Gouvernements besluit is daartoe eene subsidie uit de stedelijke kas verleend, tot een maximum van ƒ 2400.—

— Wij vernemen dat gisteren middag vijf kettinggangers werkzaam bij den artillerie constructie winkel alhier, zich meester hebben weten te maken van eene vijl, waarmede zij onderling hunne halskettingen hebben doorgevijld, en waarna zij allen op de vlugt zijn gegaan.

— De *Javasche Courant* van 11 dezer No. 29, bevat eene advertentie van de hoofd-commissie te Batavia over de jongens-weezen-inrigting te Soerabaya, waarbij bekend gemaakt wordt, dat eerstdaags met de opname van jongens weezen een aanvang zal worden genomen, en door den tresaurier de doorlopende contributien van af primo dezer zullen worden geind.

Nader bevat die advertentie, alle de voorwaarden waarop jongens-weezen in het gesticht worden opgenomen.

Ter vervanging van Jonkh. J. C. Reijnst, die naar Europa is vertrokken, is als president verkozen het lid Mr. T. H. der Kinderen griffier van het Hooggeregtshof en als lid wederom ingetreden het oud-lid J. Groll. Hoofd-Ingenieur der telegrafen in Nederl.-Indië.

— Wij maken onze lezers opmerkzaam, dat het telegraaf kantoor te Indramaijoe voor de publieke correspondentie is geopend, en dat telegrafische berigten *van*, of bestemd *voor*, het kantoor te *Singapore* ook in de *Engelsche taal* kunnen worden geschreven.

Batavia. — Den 31sten Maart zijn alhier aan boord van Z. M. stoomschip *Gedeh* en het transportschip *Willem I* van de Bonische expeditie teruggekeerd de luitenant-kolonel der infanterie H. C. Staring, de majoor der artillerie J. F. van Bloemen Waanders, de dirigerende officier van gezondheid der 2e klasse E. A. Lange, de majoor der infanterie H. H. J. Jalink met den 1sten luitenant adjudant G. P. Gorissen, alsmede eene ligte 3 pd. veld batterij en een detachement kavallerie.

Sumatra's Westkust. — Berigten over de maand Maart behelzen, dat in de afdeeling Ajer Bangis de vroeger aldaar heerschende felle droogte plaats heeft gemaakt voor zware regens, die gunstig waren voor den rijstbouw en het koffijplantsoen, doch eenige schade aan bruggen en wegen veroorzaakten.

Te Padang kenmerkte zich de maand Maart door eene buitengewone droogte en drukkende hitte, ten gevolge waarvan zich vele gevallen van buikloop voordeden, waaraan onderscheidene lijders zijn bezweken. Deze ziekte was echter laatstelijk aan het afnemen.

In het district Batipo en X Kotta's bleef dysenterie heerschen. Van 429 aangetaste personen bezweken gedurende de maand Februarij 95. In dat landschap werden ook 70 gevallen van kinderziekte waargenomen, welke 18 sterfgevallen ten gevolge hadden.

Op den 28sten Maart ontstond door onvoorzigtigheid brand op de groote passer te Padang, waardoor 6 huizen in de asch zijn gelegd, met eene schade van ongeveer ƒ 3,000.

Benkoelen. — Gedurende de maand Maart werd krachtdadig voortgewerkt aan de verschillende wegen, welke in allerlei rigtingen door deze adsistent-residentie worden aangelegd en waardoor vroeger zeer moeijelijk te passeren plaatsen zullen vermeden worden.

Bantam. — In den nacht van den 7den April is ter reede van Anjer geankerd het Fransche schip *Galilie*, kapitein Le Blanc, komende van China, met bestemming naar Martinique, aanbrengende de equipage van het op 31 Maart ll., bij Poeloe Gaspar verongelukte Amerikaansche schip *Intrepide*, kapitein Gardner, mede van China komende en bestemd naar New-York.

Een gedeelte dier equipage is overgegaan op het nabij de reede van Anjer zeilende Amerikaansche schip *Bearer*, terwijl het andere gedeelte van Anjer met prauwen vertrokken is naar Batavia, werwaarts ook kapitein Gardner, vergezeld van den opperstuurman, zich den 8sten April over land begeven heeft.

Palembang. — Volgens berigten loopende tot den 31sten Maart jl. is zoowel ter hoofdplaats als in de binnenlanden in de laatste veertien dagen niets bijzonders voorgevallen.

Door de hoofden van de Redjang zijn twee personen uitgeleverd, die onder verdenking liggen van zich te hebben schuldig gemaakt aan moord op een Chinees. Ook hunne medepligtigen werden door de hoofden opgespoord, om aan het bestuur te worden uitgeleverd.

Van Djambi en Moeara Kompeh waren geene tijdingen van belang ontvangen. (*J. C.*)

NEDERLAND.

In de *Provinciale Groningsche Courant* leest men het volgende:

In ons nummer van 26 Jan. jl. hebben wij het berigt opgenomen van eene afschuwelijke mishandeling, voorgevallen aan boord van den Nederlandschen schoener *Maria*. Op verzoek van den heer officier van justitie te Groningen hebben wij dien ambtenaar de bron opgegeven, waaruit wij dat berigt hebben geput. Wij ontvangen thans van genoemden officier de mededeeling, dat Z. E. Achtb. aanvankelijk grond had om te onderstellen, dat zijne tusschenkomst in deze zaak zou kunnen gevorderd worden, en daarom getracht heeft zich zekerheid nopens het bewuste berigt te verschaffen. Het daartoe in het werk gestelde onderzoek bij verschillende buitenlandsche autoriteiten, heeft geleid tot de volgende ontdekking: Vooreerst dat onze correspondent zich heeft doen leiden door eene opgaaf, voorkomende in het *Norder Stadtblatt*, dat deze courant heeft geput uit de „*Hanoversche Volks Zeitung* en *verdener Wochenblat* deze weder zijne mededeeling heeft overgenomen uit de *Hamburger Correspondent*," terwijl dit blad heeft gevolgd een berigt voorkomende in het Londensch avondblad *the Sun*. Ten tweede, dat die primitive opgaaf kennelijk in strijd was met de waarheid daar, indien de beschrijving van het voorgevallene op den schooner *Maria* al eenigermate geloof moog' verdienen, dit schip geen deel uimaakt van de Nederlandsche koopvaardijvloot, maar in Denemarken thuis behoort; en ten laatste, dat het Koninklijk Deensche Landgerigt te Tinneberg dan ook eene instructie in de bewuste zaak heeft aangevangen.

Tot ons genoegen is hierdoor aan den wensch, aan het slot van het evengenoemde berigt uitgesproken, dat het om de eer van onze handelsvloot wenschelijk was, dat het berigt mogt worden tegengesproken, door den lofwaardigen ijver van meergenoemden officier van justitie, den heer Schiffer, ten volle voldaan. Wij vertrouwen dan ook, dat die bladen die het vroegere berigt van ons overnamen, thans ook wel melding zullen willen maken van deze nadere opgaaf.

— Uit 's Gravenhage wordt aan de U. C. geschreven, dat het plan, om telken jare een exercitie-eskader naar de Middellandsche Zee te zenden, ook dit jaar zal worden ten uitvoer gelegd. Alleen zegt men, dat een beter jaargetij daartoe zal worden gekozen, en wel de zomer, waardoor er werkelijk geschikter gelegenheid zal wezen voor het doen van oefeningen, dan de vorige maal in den stormtijd. In het voorjaar komen de *Evertsen* en *Wassenaar* van hun winterstation terug; bij die schroef-stoomfregatten zullen nog toegevoegd worden het pasgebouwde stoomfregat *Zeeland*, en de stoomschepen *Cornelis Dirks* en *Bromo*, hetgeen een eskader van 5 stoomschepen zou opleveren. Men noemt als kommandant van het eskader kapit. ter zee Wipff en als zijn adjudant-luit. ter zee 1ste kl Kroef.

De *Midd. C.* dit zelfde vermeldende, voegt er bij: „Voornamelijk zou het doel van dezen kruistogt zijn, om de jeugdige officieren in de gelegenheid te stellen de dienst aan boord der groote schepen te leeren kennen, alvorens zij naar Oost-Indië moeten vertrekken, waar het grootste aantal hunner op kleinere schepen wordt geplaatst om, zoo als de heer ter Bruggen Hugenholtz zich onlangs uitdrukte, meestal slechts voor keukendiensten gebruikt te worden, waardoor het dikwijls gebeurd is, dat officieren, die reeds onderscheidene jaren dien rang bekleedden, practisch geheel onbekend waren met de wezenlijke militaire zeedienst."

Men berigt uit Delft aan de *Arn. courant*, dat door de hooge regering besloten is tot de vestiging aan de Koninklijke akademie aldaar van een depôt van monsters van handelsartikelen. Zijn wij wel onderrigt, dan moet aan die vestiging het doel verbonden zijn om, wanneer gemeld depôt eenige uitbreiding zal erlangd hebben, aan die akademie een cursus te openen van zoogenaamde warenkennis, waaraan reeds sints lang behoefte bestaat.

— Den 22sten dezer zal te Rotterdam aan boord van het schip *Elisabeth*, gezagvoerder W. C. Veenstra, embarqueren een detachement suppletie-troepen, sterk 125 onder-officieren en manschappen, die met gemelden bodem naar Java zullen worden overgebragt, onder kommando van den van verlof naar Indië terugkeerenden kapitein der infanterie van het O. J. leger H. von Zwief en onder medegeleide van den 2e luitenant der artillerie H. F. A. Scherer en den officier van gezondheid der 3e kl. J. B. Dumont, beiden van het leger in Oost-Indië.

— De Nederlandsche gezant bij de Porte, de graaf van Zuylen van Nijevelt, is in de hoofdstad van Pera door een der ambtenaren van den harem des Sultans ernstig beleedigd. Men verneemt thans omtrent deze gebeurtenis de volgende bijzonderheden: Omstreeks den middag verschenen twee rijtuigen met dames uit het serail, geëscorteerd door een ambtenaar, voor den winkel van een confiseur, waar de straat zeer nauw was dat de equipages den doortogt belemmerden. De graaf van Zuylen, die daar op het oogenblik voorbij kwam, was door de drukke passage op het punt genoodzaakt de beide rijtuigen van nabij te komen, ten einde voorbij te kunnen komen. Dit scheen den ambtenaar niet te bevallen, die daarop de sabel trok, om den gezant den kop te kloven. De heer van Zuylen had echter gelukkig den tijd om den slag met zijn stok af te keeren en pakte den neger bij den kraag, die voorts door eenige voorbijgangers gegrepen, ontwapend en geslagen werd, in weerwil van de kreten der dames, welke hij moest beschermen. Eenige agenten van policie slaagden er in hem uit de handen van het volk te redden, waarop hij ten spoedigste zijn biezen pakte. Ook de equipages verwijderden zich in galop. De heer van Zuylen heeft onmiddelijk eene aanklagt bij de Porte ingeleverd, doch bij het vertrek van den post had hij nog geene voldoening bekomen. Een jaar geleden is, ten gevolge van een soortgelijk feit, aan de ambtenaren van het serail verboden wapens te dragen, doch zij hebben zich daar niet aan gestoord. Het zal te bezien staan of het bevel nu zal hernieuwd worden.

— Blijkens een door het departement van financien medegedeelden staat der Nederl. koopvaardijvloot, waren op 13 Dec. 1859 aanwezig 4 clippers, 156 fregatten, 409 barken en pinken, 104 brikken, 345 schooners, 3 brigantijnen, 296 galjoten, 601 koffen, 263 tjalken, 27 smakken, 1 gaffelschip, 5 kotter, sloep kajuit, en jagtschepen, 1 paviljoen, 3 praamschepen, 1 schokker, 30 hoekers, 15 bunnen, 16 bommen en pinken, 3 vischsnikken, 42 stoombooten, totaal 2406 schepen, metende 305,675 lasten, tegen 2438 schepen, metende 310,653 lasten, op 31 Dec. 1858.

Blijkens de in 1859 ontvangen berigten zijn verongelukt; gesloopt, enz. 141 schepen, metende 15,861 lasten; 106 nieuw gebouwde schepen, metende 10,787 lasten, bekwamen in 1855 zeebrieven.

FRANKRIJK.

Er is een proef genomen, in tegenwoordigheid van den Franschen keizer, met de stoom-ploeg ingevoerd in Frankrijk door den burggraaf de Baulnij. —

Het programma van bezuinigende verbeteringen, door den keizer Napoleon in zijnen brief aan den Minister van staat voorgeschreven, zal onmiddelijk ten gevolge hebben de aandacht te vestigen van praktische mannen, op de ontwikkeling der rijkdommen van den grond, die voor Frankrijk voorzeker een der kostbaarste middelen moeten zijn van ruilhandel. — Men kan derhalve bevestigen, dat de landbouw in het bijzonder bestemd is eenen hevigen schok te krijgen, onberekenbaar in deszelfs vruchtbare gevolgen, door de wijzigingen in onze handelsbetrekkingen aangebragt. Volgens die zienswijze verdienen alle stelsels en werkwijzen, strekkende ter bezuiniging van den landelijken arbeid, in den hoogsten graad onderzocht en aangemoedigd te werden.

Wij zijn tegenwoordig geweest, den 1 Februarij jl. bij de bijzondere proeven genomen, in tegenwoordigheid van den keizer, op het keizerlijk landgoed te Vincennes met den stoom-ploegwagen van M. Fowler, in Frankrijk ingevoerd, door den burggraaf de Baulnij, ten koste van groote opofferingen en eener loffelijke dienstvaardigheid voor de belangen van den landbouw. —

Het is ons plan niet de voordeelen te doen uitkomen, door het stelsel van M. Fowler, waarvan de verdienste erkend is geworden in een groot aantal wedstrijden en hetwelk bij de groote tentoonstelling van Chester de premie behaald heeft van 12,500 franken, reeds sedert lang uitgeloofd aan het beste stelsel van landbouw door middel van stoom, en in Frankrijk is toegewezen geworden in de groote gewestelijke mededinging.

Sedert die eerste en schitterende uitkomsten, hebben gelukkige wijzigingen alle aangewezene onvolmaaktheden aan de uitvinding uit den weg geruimd, en men zoude kunnen beweeren dat het een nieuw stelsel is, hetwelk M. de Baulnij laatstelijk in bijzijn van den keizer heeft doen werken.

De keizer in kennis gebragt met de aangebragte verbeteringen, aan een stelsel welks goede uitwerkselen hij reeds kende, had zijn verlangen te kennen gegeven bij eene nieuwe proef tegenwoordig te zijn, en zijne domeinen van Vincennes aangewezen om daartoe te dienen.

Den 1 Februarij ongeveer te 7 uur arriveerde Z. M. te Vincennes in eene postkoets vergezeld door den generaal de Beville zijnen adjudant.

Onder de weinige toeschouwers door die interessante proef uitgelokt, hebben wij opgemerkt M. Drouin de Lhuijs, M. Mosselman en M. Ernest André.

Eenige vrienden van den burggraaf de Baulnij hadden zich begeven op het veld, waar de proef zoude geschieden.

Naauwelijks was de keizer uitgestegen of hij werd getroffen op het eerste gezigt der veranderingen, die het stelsel had ondergaan, en hij wenschte. M. de Baulnij geluk over de volmaaktheden, die een eenvoudige opslag van het oog hem had doen opmerken. Z. M. gaf zelf het teeken aan den machinist, geplaatst op de locomotief, en de bewerking nam een begin. De ploeg, in beweging gebragt, groef de vore volmaakt regtlijnig en zoodanig wel, dat de personen, die het werk der machine volgden, moeite hadden derzelver loop te volgen en verpligt waren den looppas aantenemen.

De ploeg beweegt zich met eene heen en weder gaande beweging, tusschen twee punten evenwijdig voor uitgaande, de locomotief, die de kracht bepaalt en een wagen insgelijks beweegbaar, die uit het voortstuwings-punt gaat van de tegenovergestelde zijde.

Deze laatste wagen gaat vooruit door middel van eene beweging op een touw, aan een vast anker gebonden.

Men begrijpt onmiddelijk de uiterste eenvoudigheid van de toestel. Gedurende anderhalf uur, dat de machine is bezig geweest onder de oogen van den keizer, heeft zich niet een enkel gebrek verklaard, hetzij in het mecanisme, hetzij in het werk.

De verkregene uitkomst veroorlooft ons te gelooven dat door middel van dat krachtig werktuig men gemakkelijk gedurende de lange zomerdagen tien bunders kan beploegen, eggen en effen maken. Men moet bij alle die voordeelen nog bijvoegen de mogelijkheid om bij dat stelsel de mecanische zaaitoestel aantenemen.

De keizer heeft zich zeer voldaan getoond over den uitslag der proefname, en heeft in het bijzonder aan M. de Baulnij zijne voldoening te kennen gegeven, die hij heeft ondervonden door eene uitvinding, die zijne zorg voor den vooruitgang en voorspoed van den akkerbouw gelukkig moet ondersteunen.

Wij zouden niet kunnen achterwege laten twee voorvallen te melden, die eenen levendigen indruk gemaakt hebben op de personen, die de proefname bijwoonden, onder welke zich bevonden een groot aantal militairen van het garnizoen van Vincennes.

De keizer een verminkt soldaat onder de nieuwsgierigen bemerkt hebbende, deed denzelven naderbij komen en vroeg hem waar hij gewond was geworden.

Bij Magenta Sire! — antwoordde de verminkte.

Hebt gij pensioen? — vroeg de keizer met eene bijzondere welwillendheid.

Sire! ik ben vergeten geworden. —

Dat spijt mij,— hernam de keizer;— zulks zal hersteld worden. Generaal! — voegde hij er bij, zich tot den heer de Béville wendende,— neem den naam op van dien braven; ik wil niet dat diensten aan Frankrijk bewezen, zonder belooning blijven.

En de gelukkige krijgsman, wiens denkenskracht door de vreugde een weinig in de war waren, antwoordde met eene levendige ontroering:

„Ik dank u, mijn keizer."

Zijne Majesteit heeft alvorens zich te verwijderen een nieuw bewijs gegeven van zijne zorg om nuttige diensten te beloonen.

De heer burggraaf de Baulnij stelde hem eenen zijner werklieden voor, den heer Zachambre van Villeroij, die met evenveel doorzigt als dienstvaardigheid de pogingen heeft ondersteund, die hij zelf aanwendt om het gebruik van de machine van Towler algemeen te maken, en heeft hem aanbevolen aan de welwillendheid zijner Majesteit.

De keizer heeft dien uitmuntenden werkman eenige woorden van de grootste belangstelling toegesproken, en hem toegestaan eene medaille 1e klasse van den landbouw.

De aanmoediging door den keizer aan den heer de Baulnij geschonken, beveelt in het bijzonder het stelsel aan waarvan hij invoerder is en zal voorzeker de verlichte landbouwers den wensch inboezemen een der vruchtbaarste toepassingen van den arbeid door middel van stoom zoo veel mogelijk te verspreiden, zoo wezenlijk nuttig voor den rijkdom en de magt van Frankrijk. —

SPANJE.

Men schrijft uit Tetuan dato 12 Februarij: —

Nu de strijd voor eenigen tijd is opgeheven en het Moorsche kamp niet meer te zien is, rijst de vraag op, wat zal het gevolg zijn, vrede of voortzetting van den oorlog? Zal Tetuan de grenspaal zijn of zal Tanger nog een aanval hebben te verduren! Het meerendeel der gedachten, de algemeene wensch is voor het eerste, doch sedert gisteren begint bij menigeen twijfel opterijzen of die wensch wel zal worden vervuld. Eergister zijn vier prachtig uitgedoschte mooren, omringd van een schitterend geleide, in het kamp gekomen; bij het hoofd-kwartier werden zij opgewacht door den Generaal Prim, die de voorhoede kommandeert, en werden zij de tent van den opperbevelhebber binnengeleid. Wat daar binnen is bepraat blijft voor als nog, zoo als gewoonlijk, een geheim, doch is er iets van uitgelekt en wel het volgende: — de chef der vier afgevaardigden was de kaid van Tanger, gezonden door Maleij Abbas.-Hij zeide onder anderen dat de laatste gebeurtenissen den Prins hadden overtuigd dat Allah niet met de Mooren was en dat zij daarom geene overwinningen konden behalen. Het is daarom dat hij wenschte te weten wat de Christenen verlangen. Hierop gaf O'Donnell ten antwoord dat hij in Afrika was gekomen om oorlog te voeren en niet om vrede te sluiten, dat hij tot het laatste ook geene magt had en bovendien niet wist op welke voorwaarden zijn Gouvernement daarin zou willen treden; dat hij echter onmiddellijk bevelen daar-

omtrent zou vragen aan de koningin van Spanje waarop hij Donderdag daaraanvolgende antwoord kon wachten. Hierop is de generaal Ustarig van den generaalen staf, gisteren morgen met het oorlogstoomschip *Voliano* naar Alicante vertrokken, van waar hij met spoed zijn weg zal vervolgen naar Madrid ten einde nog op den bepaalden dag, Donderdag, weder in het kamp terug te kunnen zijn, als wanneer de Moorsche deputatie weder in het kamp zal komen om het antwoord te vernemen. Men zegt dat naar alle waarschijnlijkheid Muleij Abbas in persoon het kamp zal bezoeken daar hij den wensch moet hebben uitgedrukt om met den spaanschen opperbevelhebber kennis te maken. De Mooren zeggen dat zij bedrogen zijn geworden omtrent de spaansche krachten en hulpmiddelen, welke zij veel minder hadden geschat dan zij nu hebben gezien; zij erkennen hunne onmagt om den strijd voltehouden. De spanjaarden, welke in alles en overal de werking meenen te zien van den Britschen Consul-generaal, en gelooven dat hij de man is die de Mooren met hunne omstandigheden heeft bekend gemaakt, vergeten het feit dat zij zich zoo lang vernederingen en onderdrukkingen in hunne Afrikaansche bezittingen hebben getroost, dat eindelijk met regt aan hunne magt en energie werd getwijfeld. De vraag is nu welke voorwaarden zullen door Spanje worden gesteld, en zullen zij van dien aard zijn dat de Keizer van Marokko die kan aannemen! Het punt wat de grootste moeijelijkheden zal opleveren is dat van de schadeloosstelling voor oorlogskosten, welke door Spanje zullen worden geëischt. Er zijn geene middelen aanwezig waardoor men die uitgaven kan te weten komen; misschien kan O'Donnell die zelf niet nauwkeurig opgeven. Ik hoor dat die som naar gissing geschat wordt op 6,000,000 gulden en niettegenstaande dit bedrag nog al ruim is wanneer men het getal gebezigde troepen en den tijd van duur van den veldtogt in aanmerking neemt, dan zou het mij toch niet verwonderen van te vernemen dat de door Spanje voor dien oorlog uitgegeven som veel grooter is, daar de huur van vreemde schepen, uitrusting en proviandering voor het leger, de zieken, enz. onnoemelijke sommen hebben verslonden. Door te verzekeren dat eene verwarde administratie is gevoerd en daarbij slechte practijken hebben plaats gehad, ben ik zeker geheel in tegen overstelling van sommige Madridsche bladen, welke verklaren dat het Afrikaansche leger in alle opzigten perfect was en welke den roem en lof van dat leger, van hunne landgenooten en van hun zelven even ver overdrijven als dit het geval is met de ongegronde berigten omtrent Engeland; hunne zaak wint daar niets bij en wekt slechts den lachlust op van alle onpartijdige beoordeelaars. Het leger was op eenen goeden voet ingerigt doch het heeft dan ook onnoemelijke sommen gekost. Zooals bekend is vertrok de expeditie onverwachts, bijna niets was voorbereid. Het gevolg daarvan was een lang oponthoud binnen de linie van Ceuta waar ziekten en nuttelooze gevechten zoovelen ten grave sleepten. Om dit oponthoud en het verlies niet grooter te doen worden, werd geld vereischt. Een spaansch officier verhaalde mij onlangs dat het gouvernement toen *a la Inglesa* ging doen, dat wil zeggen: zij stoorden zich niet meer aan de te doene uitgaven. Eene slechte administratie maakte het kwaad nog erger. Dit alles was te voorzien bij het begin van eenen oorlog in haast aangevangen, door een volk hetwelk in bijna eene halve eeuw de wapens niet had gebruikt. Eene groote aanvraag voor spoedig te leveren behoeften eischten natuurlijk hooge prijzen. Levensmiddelen en fourage van de beste kwaliteit moesten in andere landen worden aangeschaft, want de tijd schoot te kort om dit in hun eigen land gereed te maken. Eene groote hoeveelheid proviand werd van Engeland aangevoerd, ook de kooplieden te Gibraltar maakten er geene slechte zaken bij. Een groot aantal stoomers, zoowel buitenlandsche als spaansche, werden tegen ontzettend hooge prijzen ingehuurd. Niets was gespaard, en toen de oorlog in het eind zulke gelukkige resultaten gaf, toen mogt men niets meer sparen. Maar wanneer de kwestie van schadeloosstelling zal worden voorgebragt, dan mag de Moor met regt vragen hoe men van hem eene som kan vragen welke in volstrekt geen evenwigt staat met den gedanen veldtogt. Wanneer, in stede van den oorlog te beginnen op den geboortedag der koningin, dit tot een beter jaargetijde was uitgesteld geworden, dan zouden de Spanjaarden hebben gevochten, zoo niet voor de helft van het hun thans kostende, dan toch zeker voor veel minder. Het is niet meer dan regt dat het Spaansche Gouvernement dit in aanmerking neemt wanneer zij den keizer van Marocco eenen eisch voorleggen. Wij hebben veel hooren verhalen van de groote hulpmiddelen welke de Moorsche schatkist aanbiedt en die doen denken aan de Arabische nachtvertellingen; hoopen goud en juweelen moeten daar liggen, bewaakt door mannen die alleen door den dood van hunnen post worden afgelost. Zonder twijfel wordt ten deze veel overdrevens verhaald, doch dat is zeker dat de terugvordering der kosten van dien oorlog, hoe groot die dan ook mogen zijn, menig ander en veel rijker potentaat dan de keizer van Marocco met redelijkheid mag worden verondersteld te zijn, aan het wankelen zou kunnen brengen. Ik ben trouwens niet geneigd om te gelooven dat het Spaansche Gouvernement van deze gelegenheid gebruik zal wenschen te maken om zich te verrijken, en er op zal staan dat alles tot den laatsten penning toe worde betaald. Verscheidene redenen maken eene tegenovergestelde handeling staatkundig en daarom waarschijnlijk. Spanje kan niet wenschen om eenen oorlog doortezetten die haar eene algeheele voldoening heeft verschaft. Zij heeft zich zelve in hare eigen achting doen rijzen, door te laten zien dat, wanneer de nood zulks vordert, zij in staat is om een wel uitgerust en geoefend leger in het veld te brengen. Zij heeft bewezen dat zij soldaten bezit die willen vechten, officieren om die aantevoeren en Generaals om te bevelen. Ik vooronderstel dat wanneer de Spanjaarden de geheele kosten van den oorlog droegen, dit slechts een kleine prijs zou zijn voor de verkregen zelfvoldoening, welke, daar ben ik van verzekerd, hun hoofddoel was, zonder te spreken van eene kleine scherts welke zij zich veroorloofd hebben met het oog op eenige mogelijke Europesche verwikkeling, waarbij eene verschijning op den achtergrond stond van eene gecombineerde Fransch-Spaansche vloot bezig om Gibraltar te bombarderen, met het eenige doel om die sterkte onder Spanjes beheer terugtebrengen. Afgescheiden van dit alles bestaat er geen twijfel of Spanje heeft, door den laatsten oorlog, weder zijne positie in Europa hernomen. Hare soldaten hebben dapper gevochten, en het volk heeft vaderlandsliefde getoond door geldelijke opofferingen voor de zaak te doen. Het mag de opinie van velen zijn dat zij betere middelen had kunnen aanwenden om haren herlevenden vooruitgang en geest te bewijzen, zij heeft volgens hare beste ingevingen gehandeld, en diensvolgens mag haar ook dat vertrouwen niet worden geweigerd waarop zij thans met regt aanspraak heeft. Haar doel is nu bereikt. De doorzetting van den oorlog zou de kans wel eens kunnen doen keeren ten voordeele der Mooren. Al duurde het geschil ook nog vier jaar, men zou om dit te doen eindigen met eenen goeden uitslag daartoe, geen beter tijdstip kunnen vinden dan thans. Het vijandelijke leger heeft eene geheele nederlaag ondergaan en, wanneer de geruchten van Gibraltar en elders waarheid behelzen, dan heeft het grootste gedeelte van het leger hare vanen verlaten, en zijn zij naar hunne haardsteden terugekeerd. Sterke positien, eene belangrijke stad, 100 kanonstukken en ongeveer 1000 tenten zijn in handen van den overwinnaar gevallen.

Het Spaansche leger is tevreden met de geplukte lauweren en niettegenstaande ik overtuigd ben dat zij zonder gemor verder zouden oprukken, wanneer dit wordt bevolen, is het toch zeker, en dit bekennen zij ook gulhartig, dat zij liever deze ongastvrije kusten zouden verlaten en naar Spanje terugkeeren. Het is te hopen dat beide partijen zoo gemakkelijk mogelijk worden bevredigd; ook de Mooren, ten minsten voor zooverre een volk kan worden tevreden gesteld dat het onderspit heeft moeten delven. Spanje heeft thans eene uitmuntende gelegenheid om de gematigdheid en grootmoedigheid harer staatkunde blootteleggen, door eenen overwonnenen vijand genadige voorwaarden aantebieden. Zoover als ik kan oordeelen naar hetgeen ik hier van mijne kennissen hoor, is de algemeene opinie dat het Gouvernement edelmoedig zal handelen en dat de oorlog kan beschouwd worden als te zijn geëindigd.

Volgens de laatste berigten uit Tetuan heeft de Maarschalk O Donnell aan het keizerlijke Gouvernement van Marokko kenbaar gemaakt welke grondslagen de koningin tot het sluiten van het vredes-tractaat verlangt te zien aangenomen. Deze voorwaarden komen hoofdzakelijk hierop neder:—

Afstand van het veroverde terrein met inbegrip van Tetuan en omstreken.

Schadeloosstelling voor oorlogskosten van 200 millioen realen.

Eerbiediging van de Roomsch Catholieke eeredienst.

Tevens worden daarbij nog eenige voor Spanje voordeelige handelsvoorwaarden bedongen. Ter beantwoording dezer voorstellen is aan het Marokkaansche Gouvernement tijd gelaten tot 23 Februarij. Men gelooft evenwel niet dat zij zullen worden aangenomen.

De Engelsche dagbladen deelen mede dat de kanaalvloot den 23 Februarij van Portland naar Lissabon is vertrokken. Men verzekert dat dit als eene demonstratie beschouwd moet worden tegen de vredes-voorwaarden, die Spanje den keizer van Marokko gesteld heeft.

AARDIGHEDEN.

— Een kortelings uitgesproken vonnis van de correctioneele regtbank te Lijon heeft mijne denkbeelden een weinig in de war gebragt in geregtelijke zaken. Dat vonnis heeft tot drie maanden gevangenisstraf en tot 300 franken boete veroordeeld eenen bakker, die zich op kersnacht, een weinig *geïllumineerd* zijnde, eene weddingschap had aangegaan dat hij den volgenden dag zoude ter communie gaan, en die de groote misslag beging de weddingschap te winnen. — Ik heb groote vrees, dat de regtbank heiligschennis verward heeft met beleediging, eene zonde voor eene misdaad heeft genomen, eene straf heeft uitgesproken waar er slechts sprake was van kerkelijke boetedoening, en aldus inbreuk heeft gemaakt op de magt van den biechtvader.—

Ik wilde daarover wel de meening weten van het hof van cassatie!

— Ik zoude niet gaarne het onregt willen beweeren den koetsier Baumel aangedaan, door de navolgende gegevene le°. Waarlijk heeren koetsiers zijn tegenwoordig niet aardig voor de burgers!.

Zij schijnen te gelooven dat, sedert het hun verboden is hunne paarden te mishandelen, het hun toegestaan wordt hunne kalanten te geesselen.

Mijnheer en Mevrouw Boudin met hunne kinderen hadden het middagmaal gehouden in de straat Marcadet in *den gouden Faisant;* ongeveer te tien ure des avonds stijgen zij in het rijtuig van Baumel.

„Koetsier, zeide de huisvader, straat Casimir. — Périer No. 11."

„Straat Casimir. — Perier'! ah! wij zullen morgen daar wel zijn: — antwoordde Baumel beleefd, en hij bragt zijne paarden in eenen kleinen ezelen-stap.

„Maar vooruit dan koetsier; indien wij aldus gaan, loopen wij gevaar den nacht in het rijtuig te moeten doorbrengen."

Daarop begon Baumel te meenen dat de burger zich te veel vrijheid veroorloofde.

„Schreeuw zoo niet, — zeide hij tot M. Boudin, — indien ik hard rijd, dan zal ik u omverwerpen.„—

Op die woorden vergat M. Boudin zoo ver zijne pligten dat hij uit het rijtuig ging en zijn huisgezin deed uitstijgen; dat is niet alles, hij dreef de onwelvoegelijkheid zoo ver dat hij aan Baumel naar zijn nummer vroeg. — Dit liep te erg:

„Wacht, ik zal je nummers op je rug schrijven.

„En ziedaar Baumel, die M. en Mevrouw Boudin met de zweep een lesje geeft in de étiquette. Hij deed zulks zoo vlug, dat hij de steel zijner zweep op het hoofd van Mevrouw Boudin aan stukken sloeg; gelukkig dat de overgebleven stukken daarvan goed waren, zoodat hij nog geranseld zou hebben, hadden de toegeschotene voorbijgangers op het geschreeuw der kleine Boudins hem niet doen ophouden in het vuur van zijn leercursus. Het horologie van Mevrouw Boudin was verdwenen in het gedrang; Baumel had er de wijzerplaat van gevonden.

Op de vraag van den voorzitter: „Waarom hebt gij dezelve niet teruggeven, „antwoordde hij zeer vindingrijk dat hij den prijs niet gereclameerd had van den steel der zweep; dat is voorzeker zeer bescheiden van zijnen kant, en evenwel spijt het mij volstrekt niet, dat hij veroordeeld is geworden tot zes maanden gevangenisstraf. Men verzekert dat hem de eer voor altijd is ontzegd geworden den bok te bestijgen en dat hij geen ander voorregt meer genieten zal, dan aan alle burgers wordt toegestaan, ... dat van zich te laten-rijden

Ik spoor, zijne ex-kameraden aan hem met goedheid te behandelen, en ik zoude durven verzekeren dat hij niet gemakkelijker zal zijn in het rijtuig dan er boven op.

Waar is de tijd gebleven dat de koetsiers hunne kalanten voorkwamen met eene teedere gehechtheid, en de hun aangedane beleedigingen wreekten?

Alphonse Karr verhaalt dat eens twee koetsiers zich kruisten in eene enge straat en twist kregen: Na zeer hevige woorden, sloeg een van hen den kalant van zijnen makker met de zweep in het aangezigt.

Ah! — zeide deze, — gij slaat mijn kalant; welnu ik zal den uwen hetzelfde doen.

En hij deed waarlijk zooals hij gezegd had.

Wij zullen, helaas! in onze dagen zulke trekken van edele zelfopoffering niet meer zien!

CORRESPONDENTIE.

— Eenige bewoners van den G isseeschen weg, zoo wel officieren als burgers, zouden gaarne in het genot wenschen te zijn van eene behoorlijke st aatverlichting. Zij vertrouwen dat het geacht bestuur, hetwelk in den laatsten tijd zooveel ter verfraaijing en verbetering der stad heeft aangewend, dat aan dit hun billijk verzoek zal willen voldoen door het plaatsen van een paar lantaarns.

— P... klaagt over de onveiligh[illegible] van Oendaän en Genteng en omstreken, en beweert dat de inlandsche wacht aan het kruidmagazijn te Genteng zich zoude veroorloven inlanders en chinezen aan te houden en aftepersen.

Hij wenscht hierop de bevoegde autoriteiten opmerkzaam te maken en beweert verder, dat in vroegere jaren dezelfde kwade praktijken bij die wacht plaats hadden, ten gevolge was van destijds de inlandsche wacht door eenen Europeschen werd vervangen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
April 17	Ned. Ind.	Stoomschip Palembang	W. A. G. Kuller	Batavia via Samarang.
„ —	„ „	Fathal Haer	S. Alie b. Moham. Moula Hailla	Biema v. Bez., Sum. en Balie.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Stad Schiedam	F. Wulp	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
B emeresche	Marij	Högemann	Rotterdam	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Gertruda	Sobels	Sumanap	„ „ „ „
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	Mathies Ebbs Ruijs & Co.
„	Jacob	Borger	„	„ „ „ „ „
Nederlandsche	van der Palm	Marcus	Ned. via Indramaijoe..	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Sumatra	Grivel	China	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Weltevreden	J. J. Duinker	Rotterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	In reparatie	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	In reparatie	Adam & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, de heeren R. W. Thomson, M. G. Honing, A. J. Anemaet, J. F. van Leeuwen, A. Schilperoord, R. Mc Millan, mevr. Koers, en mejuvr. van Zuijlen.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 16den April 1860.

AANVOER.

Van Singapore, Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomboot *Palembang*, gezagv. KULLER.

8 k°. goud, 50 collis diverse lijnwaden, en katoenen goederen, ORDER.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16½.
KOFFIJ. *f* 85 @ *f* 87½.—
RIJST (CARGA) *f* 135 @ *f* 145.—
Id. (WITTE) *f* 160 @ *f* 180.—
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.) *f* 24.—
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 9.—
ROTTING *f* 8 @ *f* 10.—
WISSELKOERS pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.